

Анализ на състоянието на специалистите в областта на здравеопазването на територията на област **Велико Търново**

1. Специфична информация за областта

Административна област Велико Търново е разположена в централната част на Северна България и се простира от билото на Стара планина до река Дунав. Заема площ от 4661.6 км² (4.2 % от площта на страната). Разположена е в централната част на Северна България и е част от Северен централен район за планиране. Област Велико Търново се простира от билото на Стара планина до река Дунав. Областният център отстои на 222 км от София, на 105 км от Русе и на 198 км от Варна. Дунавската равнина има равнинно-хълмист релеф, а релефът на Предбалкана е хълмист до нископланински. Старопланинската част на района е заета от Елено-Твърдишката планина. Най-интензивно усвоената част на област Велико Търново в средното поречие на река Янтра попада в пределите на Горнооряховската сеизмоопасна зона.

Общият брой на населението в област Велико Търново по последни официални данни на НСИ към 31.12.2023 г. е **202 232** души и представлява **3.14%** от общото население на страната. Спрямо 2022 г. населението е намаляло с **0.1 %** (или с **1 801** души).

Област Велико Търново включва 10 общини с 336 населени места, като голяма част от тях (148 населени места) са разположени разпокъсано в планинския район в общините Велико Търново, Елена и Златарица със сравнително малък брой население и трудно достъпни поради лоши пътища и неподдържана инфраструктура.

В края на 2023 г. в градовете от областта живеят 141 139 души или 70% от населението. За страната този процент е 74%. Разпределението на населението между градовете и селата в края на годината е резултат от неговото естествено и механично движение. Възрастовата структура на населението се характеризира с трайна тенденция на застаряване на населението. През 2023 г. процентът на населението в областта над 60 години е 35 %, за 2018 г. процентът е 31 % и 26 % за 2009 г. Съгласно данните от последното преброяване, тенденцията на застаряване на населението е по-силно изразена в селата (42 %).

Лекарите, регистрираните в лечебните заведения за първична медицинска помощ, не достигат определения по Здравна карта брой. И през 2023 г. във всички общини има недостиг. При 162 ОПЛ по Здравна карта в областта има регистрирани 100 индивидуални практики и 13 групови практики (с 30 ОПЛ титуляри). Предвид факта, че 6 от регистрираните ИППМП не работят с НЗОК, се очертава недостиг от над 30 ОПЛ за областта.

Специализираната извънболнична медицинска помощ (СИМП) в областта се осъществява от **211 лечебни заведения:**

- 140 амбулатории (индивидуални и групови практики) за специализирана медицинска и дентална помощ;
- 31 медицински центъра; 2 дентални центъра;
- 3 ДКЦ;
- 35 медико-диагностични и медико-технически лаборатории.

Над 80% от лечебните заведения се намират основно в трите най-големи общини на област Велико Търново - Велико Търново, Горна Оряховица и Свищов.

2. Основни аспекти, свързани с броя и възрастовата структура на лицата, упражняващи специалност в системата на здравеопазването на територията на областта

2.1. Специалности с добра осигуреност със специалисти:

Вътрешни болести, Очни болести, Кардиология, Хирургия, Педиатрия

2.2. Дефицитни за областта специалности:

Съдебна медицина, Спешна медицина, Неонатология, Анестезиология и интензивно лечение, Ревматология, Ендокринология и болести на обмяната, Обща и клинична патология, Обща медицина, Медицинска онкология

само за извънболничната помощ – Хирургия, Ендокринология и болести на обмяната, Ортопедия и травматология

2.3. Възрастови аспекти на специалистите на територията на областта (очертават ли се специалности с по-изразено застаряване, налице ли са специалности с по-благоприятна възрастова структура)

- *Специалности с по-изразено застаряване*

Спортна медицина (100 % над 60 г. възраст)

Детска хирургия (100 % над 60 г. възраст)

Клинична хематология (100 % над 60 г. възраст)

Инфекциозни болести (100 % над 60 г. възраст)

Медицинска онкология (100 % над 60 г. възраст)

Ревматология (76 % над 60 г. възраст)

Хирургия (75 % над 60 г. възраст)

- *Специалности с по-благоприятна възрастова структура*

Образна диагностика; Анестезиология и интензивно лечение; Кардиология; Кожни и венерически болести

3. Потребности от медицински специалисти на територията на областта (кратко описание на начина на изчисление на подадените в табличен вид потребности и при необходимост посочване на допълнителна информация)

Потребностите от медицински специалисти са определени на база показаното в Приложение №1 възрастово разпределение на работещите лекари в отделните специалности, данни на РЗОК за броя лекари-специалисти в извънболничната помощ, сключили договор с НЗОК, както и подадена от лечебните заведения информация към месец май 2024 г.

4. Прогноза за броя на упражняващите специалност и тяхната възраст и за потребностите от специалисти през следващите 5 години.

Продължава тенденцията на нарастване на средната възраст на практикуващите лекари в областта. Някои специалности в следващите пет години ще станат дефицитни, ако не се зачислят лекари за специализация. Недостатъчен е броят общопрактикуващи лекари (при необходимост по Здравна карта 162 в областта работят само 130). Има нужда от специалисти по здравни грижи с придобита специалност които да работят на територията на областта. Заявена е потребност от специалисти по здравни грижи по специалностите *Психиатрични здравни грижи, Анестезиология и интензивни грижи, Спешна медицинска помощ, Операционна и превързочна техника, Консултант по проблемите на майчинството и развитието на новороденото, Педиатрични здравни грижи, Болнична хигиена, Консултант по кърмене и здравословно и диетично хранене*. Необходимо е развитие на дейностите, свързани с продължително лечение, както и с профилактика и промоция на здравето.

Необходимо е да се вземат мерки за предотвратяване отлива на специалисти по здравни грижи от професията на медицинска сестра и да се предприемат мерки за привличане в областта на новозавършили лекари и специалисти по здравни грижи.

Приложения:

Приложение № 1 – информация за броя специалисти, възрастовата им структура, осигуреността и потребностите от специалисти в областта

Приложение № 2 – информация за териториалното разпределение на лечебните заведения и на специалистите в областта